

Χρήστου Χριστοδούλου

Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτός ἦ προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν εἰ πάλαι ἀπέθανε· καὶ γνούς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδώρησατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδὸνα καὶ καθελὼν αὐτόν ἐνέειλσε τὴν σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτόν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λεητομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσὴ ἐθεώρουν πού τίθεται.

Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμῃ ἡγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωὶ τῆς μίας Σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γάρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἡγερθῇ, οὐκ ἐστὶν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπάγετε εἰπεῖν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἐκεῖ αὐτόν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον. ἐφοβοῦντο γάρ».

(Μαρκ. ιε' 43-47, ις' 1-8)

1. Εἰσαγωγή

«Οἱ τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι» ἅγιοι Πατέρες τῆς Εκκλησίας ὥρισαν, ὥστε ἡ δευτέρη ἀπὸ τοῦ Πάσχα Κυριακὴ, νὰ εἶναι ἀφιερωμένη στις Μυροφόρες γυναῖκες καὶ στους ἄνδρες ἐκείνους τὸν **ἐξ Ἀριμαθαίας** εὐσχήμονα βουλευτὴ **Ἰωσήφ** καὶ τὸν κρυφὸ μαθητὴ **Νικόδημο**, οἱ ὁποῖοι προσέφεραν στὸν Ἰησοῦ τὶς τελευταῖες νεκρικές υπηρεσίες.

Απὸ τὸ «Ὡρολόγιον» τῆς ἐκκλησίας λαμβάνουμε τὶς παρακάτω πληροφορίες: «Περὶ τὶς ἀρχές τοῦ 32^{ου} ἔτους ὅταν ὁ Ἰησοῦς περιήρχετο τῆς Γαλιλαίας κηρύττων καὶ θαυματουργῶν, πολλὰς γυναῖκες ποὺ εἶχαν ευεργετηθεῖ ἀπὸ αὐτόν, ἀφησαν τὴν πατρίδα τοὺς καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν. Συγχρόνως δὲ τὸν διακονοῦσαν, προσφέροντας ὅτι εἶχαν ἀπὸ τὰ υπάρχοντά τοὺς (Λουκ. η' 3). Μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Νικόδημο, ἐτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ νεκρὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Οἱ θεοφιλεῖς αὐτὲς γυναῖκες ὀνομάστηκαν «**μυροφόρες**»

και ήλθαν, όπως γράφουν οι Ευαγγελιστές το πρωί της «**μῑᾱς τῶν Σαββάτων**» στον τάφο για εκδηλώσουν με τα μύρα, την αγάπη τους στον νεκρό διδάσκαλο. Τα ονόματα που είναι γνωστά από τα Ευαγγέλια είναι:

2. Ποιές ἦσαν οἱ μυροφόρες

Η **Μαρία η Μαγδαληνή** (από την οποία ο Χριστός έβγαλε επτά δαιμόνια), ή **Μαρία του Ιακώβου** και μητέρα του Ιωσή η οποία ονομάζεται και Μαρία του Κλωπά (δηλ σύζυγος του Κλωπά ή Κλεόπα). Επίσης **Ιωάννα του Χουζά** (επιτρόπου του Ηρώδη του Αντύπα), **Σαλώμη** μητέρα των υιών Ζεβεδαίου (Ιακώβου και Ιωάννη) και η **Σωσάννα**. Ο όσιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός ο Θεοδωρος Στουδίτης συμπεριλαμβάνει μεταξύ των μυροφόρων και τις δύο αδελφές του Λαζάρου Μάρθα και Μαρία.

Μαζί με αυτές συνορτάζονται και οι κρυφοί μαθητές Ιωσήφ και Νικόδημος. Ο **Νικόδημος** πιθανώς Ιεροσολυμίτης, ήταν άρχων των Ιουδαίων, μέλος του μεγάλου συνεδρίου Φαρισαίος το τάγμα, νομομαθής, γνωρίζων καλώς τις Γραφές, ο οποίος όμως πίστευε στον Χριστό. Είναι γνωστός από την επίσκεψη που έκανε νύχτα στον Χριστό και την συνομιλία μαζί Του (βλ. Ιωαν. γ' 1-21). Στον ενταφιασμό του Χριστού ήλθε φέρων (μεγάλη ποσότητα) μίγμα σμύρνης και αλόης (αρωματικό και βαλσαμωτικό) μέχρι 100 λίτρα, δείγμα αγάπης και ευλάβειας στον διδάσκαλό του. Ο **Ιωσήφ** εκ της πόλεως Αριμαθαίας ήταν πλούσιος και ευγενής και ένας εκ των βουλευτών στα Ιεροσόλυμα. Αυτός «**τολμήσας εισῆλθεν πρὸς Πιλάτον καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ**». Ζήτησε πήρε και ενταφίασε το σώμα του Ιησού μαζί με τον Νικόδημο, αφού το τύλιξε με καινούργιο σεντόνι και σουδάριο που αγόρασε γι' αυτό τον σκοπό. Κατά την παράδοση ο κήπος δίπλα στον Γολγοθά ήταν δικό του κτήμα, στο οποίο υπήρχε έτοιμος τάφος λαξευμένος στην πέτρα, που προοριζόταν για τον ίδιο. Λόγω ελλείψεως χρόνου για την προετοιμασία άλλου τάφου έθεσαν το σώμα του

3. Ἀρετές ἀπαραίτητες για την κατανόηση του μυστηρίου τῆς Ἀναστάσεως

Η τόλμη και η αφοβία που επέδειξαν οι Μυροφόρες γυναίκες και οι κρυφοί μαθητές Ιωσήφ και Νικόδημος, αποδεικνύουν την γνησιότητα της πίστεως και της αγάπης τους προς τον Θείο Διδάσκαλο. Αποτελούν στο εξής **πρότυπα πίστεως** και **αφοσιώσεως** στον Χριστό για κάθε χριστιανό.

Το Μυστήριο της Αναστάσεως, δεν κατανοείται με την μικρή ανθρώπινη λογική αλλά μόνο με την πίστη. Για να ζήσει όμως ο σύγχρονος χριστιανός, ιδιαίτερα στους σημερινούς δύσκολους καιρούς της αποστασίας, την πίστη στον Αναστάντα Κύριο, απαιτείται **τόλμη** και **ηρωϊσμός**. Τα δύο αυτά στοιχεία συναντάμε σήμερα στις μυροφόρες και στους κρυφούς μαθητές Ιωσήφ και Νικόδημο για τους παρακάτω λόγους :

α. **Η αγάπη έξω βάλει τον φόβο.** (Α Ιωαν. δ' 18)

Όταν ο Εσταυρωμένος Ιησούς είχε ήδη εκπνεύσει επί του Σταυρού και οι μαθητές

Του, που πριν λίγο έδιναν μεγάλες υποσχέσεις ότι θα τον ακολουθούσαν μέχρι τον θάνατο, Τον εγκατέλειψαν όμως «διά τὸν φόβο τῶν Ἰουδαίων», οι δύο κρυφοί μέχρι τώρα μαθητές **ο Ιωσήφ εξ Αριμαθαίας** και **ο Νικόδημος**, μη μπορώντας να κρύψουν την αγάπη τους για τον άταφο νεκρό διδάσκαλό τους, αποκαλύπτονται με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο, παραβλέποντας τις οποίες αρνητικές συνέπειες θα μπορούσε να έχει στην ζωή τους αγάπη τους προς Αυτόν. Ο Ευαγγελιστής Μάρκος μας αναφέρει **«ἐλθὼν ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτός ἦν προσδεχόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσέλθην πρὸς Πιλάτον καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ»**. Ο Πιλάτος απόρησε γιατί ο Ιησούς πέθανε τόσο γρήγορα και ζήτησε από τον Κεντυρίωνα (εκατόνταρχο) να του το επιβεβαιώσει, και «ἐδώρῃσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ». Ο Ιωσήφ αγόρασε καινούριο σεντόνι και με την βοήθεια του Νικοδήμου, ο οποίος ήλθε έχοντας αγοράσει αρωματικές ουσίες **«σμύρνα καὶ ἄλὼη ὡσεὶ λίτρας ἑκατό»** κατέβασαν το σώμα του Ιησού από τον Σταυρό, το άλειψαν με τις αρωματικές ουσίες, το τύλιξαν στο καινούριο σεντόνι και το τοποθέτησαν μέσα στο λαξευτό τάφο που ο ίδιος ο Ιωσήφ είχε ετοιμάσει για τον εαυτό του. Τέλος έφραξαν τον τάφο με ένα μεγάλο λίθο.

β. Οι μυροφόρες, ηρωίδες της αγάπης

Οι μυροφόρες γυναίκες ακολουθώντας τον πόθο που κατέφλεγε την ψυχή τους απήφησαν τους εξωτερικούς κινδύνους και ήλθαν στον τάφο του Ιησού για να αλείψουν το νεκρό Του σώμα με μύρα (αρωματικές ουσίες ειδικές για τους νεκρούς). Δεν άκουσαν την λογική τους, αλλά την καρδιά τους, στην οποία κυριαρχούσε η αγάπη για τον Χριστό. Αλλά ενώ πλησίαζαν τον τάφο μια αντικειμενική δυσκολία τις προσγειώνει στην πραγματικότητα: **«τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;»** Διερωτώνται μεταξύ τους αλλά συνεχίζουν τον δρόμο. Ο λογισμός διστάζει, αλλά η αγάπη βαδίζει, συνεχίζει.

Φθάνοντας στο μνημείο παρατηρούν με έκπληξη **«ὅτι ἀποκεκύλισται** (δηλ. έχει αποκυλισθεί) **ἤδη ὁ λίθος· ἦν γάρ μέγας σφόδρα»**. Περίεργα συναισθήματα εκπλήξεως θαυμασμού και δέους τις καταλαμβάνουν. Εισέρχονται στο μνημείο και αντί για το νεκρό σώμα του Ιησού, βλέπουν τα **οθόνια** (σεντόνια) και το **σουδάριο** (ειδικό ύφασμα που κάλυπτε το κεφάλι) τυλιγμένα σε μια γωνιά και **«νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν»** ο οποίος με ήρεμη φωνή τους λέει: **«Μὴ ἐκθαμβείσθε** (μην εκπλήττεσθε, μη μένετε εκστατικές) **Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ἡγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε** (αναστήθηκε δεν είναι εδώ) **ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἄλλ' υπάγετε** (πηγαίνετε) **εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς** (μας οδηγεί) **εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτόν ὀψεσθε** (θα τον δείτε) **καθὼς εἶπεν ὑμῖν»**. Επιστρέφουσαι οι μυροφόρες συνάντησαν τον ίδιο τον Χριστό ο οποίος τις απηύθυνε το **«Χαίρετε»**.

Οι μυροφόρες γυναίκες, αξιώθηκαν πρώτες να συναντήσουν τον Χριστό Αναστάντα. Πήγαιναν στον τάφο με δάκρυα να βρουν ένα νεκρό. Αντί αυτού προσκύνησαν τον Χριστό ζωντανό και Αναστάντα. Έτσι έγιναν **Ευαγγελίστριες των Αποστόλων** και πρώτοι κήρυκες της Αναστάσεως του Χριστού. Η Ανάσταση του Χριστού **«ἦρε τὴν κατάραν τῆς Εὐας»**. Αυτό το μαθαίνουν πρώτες οι

μυροφόρες. (Πρβλ. το γνωστό απολυτίκιο του Δ' ήχου : **«Τό φαιδρόν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα ἐκ τοῦ ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου μαθήτριάι. Καί τήν «προγονικήν ἀπόφασιν» ἀπορρίψασαι, τοῖς ἀποστόλοις καυχώ-μεναι ἔλεγον. Ἐσκύλευται ὁ θάνατος, ἡγέρθη Χριστός ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τό μέγα ἔλεος»**», που σημαίνει ότι: «όταν έμαθαν από τον Ἄγγελο οι μαθήτριες του Κυρίου, το χαρμόσυνο ἀγγελμα της Ἀναστάσεώς Του και την ἄρση της προγονικής καταδίκης του Θεού προς τους πρωτοπλάστους, ἔλεγαν με καύχηση στους μαθητές : **λαφυραγωγήθηκε ο θάνατος**, αναστήθηκε ο Χριστός ο Θεός, **δωρίζοντας στον κόσμο το μέγα ἔλεος του Θεού [1]**, δηλ. την «καταλλαγή» (συμφιλίωση) της ανθρωπότητας με τον Θεό».

4. Ο Απόστολος Πέτρος έχοντας εκπέσει της αποστολικής του ιδιότητος, με την τριπλή μεθ' ὅρκου ἀρνηση του Κυρίου, επανήλθε με την έμπρακτη μετάνοια του.

Ο Απ. Πέτρος ήταν ο πιο θερμός και εκδηλωτικός μαθητής. Ίσως αυτός που αγαπούσε περισσότερο από όλους τους άλλους τον Χριστό. Έπεσε όμως στο βάραθρο της αυτοεκτίμησης του και έφθασε στο σημείο να αρνηθεί τον Χριστό. Να τον αρνηθεί μεθ' ὅρκου, όχι μία, αλλά τρεις φορές. Έτσι κατά κάποιο τρόπο είχε εκπέσει του Αποστολικού του αξιώματος. Γι' αυτό και ο άγγελος τον ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους 10 μαθητές.

Όταν ο Χριστός την νύχτα της συλλήψεώς Του είπε στους μαθητές του: **«πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοί τῇ νυκτί ταύτῃ»** ο Απόστολος Πέτρος αγνοώντας την παγγνωσία του Χριστού και ξεχωρίζοντας τον εαυτό του από τους άλλους μαθητές, αντέδρασε έντονα λέγοντας: **«εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγώ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι»** (Ματθ. κστ' 33). Η φλογερή του αγάπη για τον Χριστό συνδέθηκε με την απόλυτη εμπιστοσύνη στον εαυτό του. Έτσι όταν οι συνθήκες δυσκόλεψαν και πολλοί στην αυλή του Αρχιερέως τον ρώτησαν **«καί σύ ἦσθα (ήσουν) μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου»**, αυτός αρνήθηκε μεθ' ὅρκου τρεις φορές λέγοντας: **«οὐκ οἶδα τόν ἄνθρωπον»** δηλ δεν γνωρίζω τον άνθρωπο (τον Χριστό). Και αμέσως **«ἀλέκτωρ ἐφώνησε»**. Θυμήθηκε τότε ο Πέτρος την πρόρρηση του Χριστού, που του είπε **«πρίν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσει με»**. Τότε ο Πέτρος **«ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς»** (Ματθ κστ' 75).

Όταν ο άγγελος που βρισκόταν μέσα στο άδειο τάφο του Χριστού είπε στις μυροφόρες: **«ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καί τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τήν Γαλιλαία ἐκεῖ αὐτόν ὀψεσθε»** (Μαρκ ιστ' 7) τις πληροφορούσε συγχρόνως ότι η μετάνοια του Πέτρου έγινε δεκτή από τον Θεό Έτσι όταν η **αυτοπεποίθηση** του αντικαταστάθηκε από την **ταπείνωση** και ο **κομπασμός** του από τα **πικρά δάκρυα της μετάνοιας**, αποκατα-στάθηκε ο Πέτρος στον κύκλο των μαθητών του Χριστού, για να γίνει κατόπιν ο άφοβος κήρυκας του Ευαγγελίου σε όλη την Οικουμένη.

Η τελική αποκατάσταση του Πέτρου στο Αποστολικό αξίωμα έγινε από τον Κύριο στην λίμνη της Τιβεριάδος όταν (ο Χριστός) εμφανίστηκε σε επτά μαθητές μεταξύ

των οποίων ήταν και ο Πέτρος. Ήταν η Τρίτη εμφάνιση του Κυρίου μετά την Αναστάσή Του. (βλ Ιωαν. κα' 1-23). Αυτοί εκοπίασαν όλη τη νύχτα στο ψάρεμα αλλά δεν έπιασαν τίποτα. Όταν ο Χριστός τους ζήτησε «προσφάγιον» και δεν είχαν, τους είπε να ρίξουν τα δίχτυα στα δεξιά του πλοίου. Τότε έπιασαν 153 μεγάλα ψάρια, ώστε το δίχτυ κινδύνευε να σχιστεί. Βγαίνοντας στη στεριά έψησαν μερικά ψάρια και τα έφαγαν για πρωϊνό. Μετά το φαγητό ο Χριστός ρώτησε τον Πέτρο **Σίμων Ἰωανᾶ** (γυιέ του Ιωανᾶ) **ἀγαπάς με πλείον τούτων;**». Ο Πέτρος μετά το πάθημα της τριπλής μεθ' όρκου αρνήσεως του Χριστού στην αυλή του Αρχιερέως απάντησε ταπεινά λέγων **«ναί Κύριε σύ οἶδας ὅτι φιλω σε»**. Λέγει σ' αυτόν ο Ιησούς **«βόσκε τά ἄρνια μου»**. Η ερώτηση του Χριστού και η καταφατική απάντηση του Πέτρου επανελήφθησαν άλλες δύο φορές. Μ' αυτό τον τρόπο αποκαταστάθηκε κατά τους ερμηνευτές, ο Πέτρος στο Αποστολικό του αξίωμα.

5. Υποδούλωση και ανεξαρτησία

Το μεγαλείο των μυροφόρων γυναικών έγκειται στην ελευθερία τους από τις αντίξοες συνθήκες του περιβάλλοντος. Η αγάπη τους για τον Χριστό, δεν επηρεάστηκε, ούτε από τον επονείδιστο θάνατό Του, ούτε από το μίσος των Γραμματέων και Φαρισαίων και των αρχόντων του Ισραήλ. Η ανδρεία τους και η πίστη τους, τους έδωσε ελευθερία και ανεξαρτησία κινήσεων. Μέσα στην μεγάλη θλίψη για τον θάνατο του προσφιλοῦς των διδασκάλου και τον φόβο από το μίσος των Ιουδαίων, μας δίνει αφορμή να δούμε την δύναμη, που ασκεί το περιβάλλον σε κάθε άνθρωπο. Το πως επηρεάζει την εξέλιξη της πνευματικής του ζωής.

Μία από τις σημαντικότερες συνέπειες του προπατορικού αμαρτήματος και τις εκπτώσεως των διανοητικών δυνατοτήτων του ανθρώπου, που επακολούθησε, ήταν η υποταγή του στις συνθήκες του περιβάλλοντος. Ο **«βασιλέας της κτίσεως»** άνθρωπος έγινε δούλος των κτισμάτων και των συνθηκών του περιβάλλοντος. Επιπλέον χάνοντας την χάρη του Θεού, έγινε ευάλωτος στην δράση των δαιμονικών δυνάμεων και απέκτησε πάθη που δηλητηριάζουν την ψυχή του και μικραίνουν την ελευθερία του. Οι αισθήσεις του, όταν δεν χαλιναγωγούνται με την εγκράτεια (που και αυτή είναι συνέργεια θεϊκού και ανθρωπίνου παράγοντος) παίζουν σημαντικό ρόλο στην υποδούλωση του ανθρώπου. Σύμφωνα με την **«φιλοκαλία»**, η ελευθερία των αισθήσεων είναι δεσμός της ψυχής, ενώ αντίθετα ο δεσμός (δέσμευση) των αισθήσεων, είναι ελευθερία της ψυχής.

Ένα κριτήριο που μπορεί να μας δείξει αν υπάρχει πραγματική εσωτερική ελευθερία ή υποδούλωση σε πάθη, είναι η **προσευχή**. Όταν μπορεί κανείς να στρέψει τον νου του προς το Θεό, κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες μέσω της προσευχής, αυτό τότε είναι απόδειξη εσωτερικής ελευθερίας. Αυτό σημαίνει, ότι η ανεξαρτησία από τις αντίξοες συνθήκες του περιβάλλοντος είναι προϋπόθεση της προσευχής. Δηλ η καλλιέργεια της προσευχής για να ευδοκιμήσει χρειάζεται κατάλληλες συνθήκες **«Ιεράς ησυχίας»**. Αυτός που «συσχηματίζεται» με τις εξωτερικές συνθήκες δεν κυβερνά τον εαυτό του. Χάνεται σε λογισμούς, σε φόβους, σε φροντίδες και δεν αφήνει ελεύθερη την ψυχή του να αναπνεύσει με την προσευχή. Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που η μοναχική ζωή διευκολύνεται σε συνθήκες ιεράς ησυχίας.

Οι αγίες μυροφόρες γυναίκες και ο Απ. Πέτρος μας υποδεικνύουν τον τρόπο της αληθινής ελευθερίας, που στηρίζεται επάνω στην αρετή της πνευματικής ανδρείας. Αγαπούσαν τον Χριστό και είχαν βαθειά ταπείνωση. Η αγάπη και η ταπείνωση είναι κατά τον Άγιο Ιωάννη της κλίμακος είναι ή «**ιερά ξυνωρίς**» (δηλ ο σύνδεμος) **τῶν ἀρετῶν πού ἡ μία ὑψώνει καί ἡ ἄλλη συγκρατεῖ τούς «ὑψωθέντας».**

Η αγάπη νικάει τον φόβο, ενώ η βαθειά ταπείνωση απαλλάσσει τον άνθρωπο από τα δεσμά της υπερηφάνειας και τον κίνδυνο της **αυτοεκτίμησης** και της **αυτοσωτηρίας**. Κάνουν και οι δύο αρετές τον άνθρωπο **ανδρείο ποιητή του θελήματος του Θεού**.

6. Ο «Χριστιανικός Φεμινισμός»

Ο σημερινός φεμινισμός που αναπτύχθηκε κυρίως στη Δύση, αποβλέπει στην «**απελευθέρωση**» της γυναίκας. Την «απελευθέρωση» αυτήν εννοεί κυρίως, ως υπέρβαση της γυναικείας φύσεώς της, με την ανάληψη από αυτήν ευθυνών και δραστηριοτήτων, που η κοινωνία θεωρούσε πάντα ως ανδρική υπόθεση.

Ο Χριστός αντίθετα πραγματοποιεί την απελευθέρωση της γυναίκας με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο, όπως δείχνει η περίπτωση της Σαμαρείτιδος. Καλεί τη γυναίκα να γίνει μέτοχος στο φωτισμό και στην πνευματική αναγέννηση που Αυτός χαρίζει. Έτσι, κατάξιώνει τη γυναίκα να γίνει φορέας και κήρυκας της Αλήθειας Του. Η απελευθέρωση που Αυτός προσφέρει στη γυναίκα δεν έγκειται στη δήθεν υπέρβαση της γυναικείας της φύσεως, μέσω του ανταγωνισμού με τον άνδρα, αλλά στην παράλληλη, δίπλα στον άνδρα τοποθέτησή της, στη διακονία του Ευαγγελίου και στα έργα αγάπης. Έτσι, φωτίζεται και αγιάζεται εξίσου με τον άνδρα και θα αποτελέσει ισότιμη συγκληρονόμο με αυτόν της Βασιλείας του Θεού.

Βιβλιογραφία

- ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ, έτους 1982, π. Γεωργ. Μεταλληνού.
- ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ, έτους 1986, π. Νικ. Πρωτοπαππά.
- ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ, έτους 1994, π. Θωμά Βαμβίνη.
- «Περίοδος Πεντηκοσταρίου», π. Έπιφ. Θεοδωρόπουλου.

[1] Η πτώση των Πρωτοπλάστων και η έξωσή τους από τον Παράδεισο είχαν ως συνέπεια την διακοπή των σχέσεων Ανθρωπότητας και Θεού. Αυτή η συνέπεια ήταν τραγική. Διότι μετά τον θάνατό τους οι άνθρωποι, ακόμα και οι δίκαιοι που είχαν ευареστήσει στον Θεό, πήγαιναν στο ᾠδη, δηλ. σε χώρο δυσάρεστο, όπως ο Λάζαρος. Χρειάστηκε η θυσία του Χριστού στον Γολγοθά (που πλήρωσε με το τίμιο αίμα Του για τις αμαρτίες όλων των ανθρώπων όλων των εποχών), η κάθοδός του

στον σκοτεινό Ύδην, η διδασκαλία Του στις ψυχές των προ Αυτού «κοιμηθέντων». Έτσι όλες ψυχές ήσαν κολοπροαίρετες και αποδέχτηκαν το κήρυγμα του Χριστού, ανηρπάγησαν από τον Χριστό στον Παράδεισο, με πρώτο τον «ευγνώμονα» ληστή. Έκτοτε, όσοι βαπτισμένοι άνθρωποι μετανοήσουν και ζητήσουν το έλεος του Θεού σώζονται και πηγαίνουν στη Βασιλεία του Θεού. Κανείς άνθρωπος δεν σώζεται μόνο με τα «καλά» του έργα. Σώζεται από την άπειρη αγάπη του Θεού και την επικράτηση του ελέους Του.